

36, 36, 39, 44, 47 ν.δ. 17.7/13-8-1923 «περί ενεχύρου», 936 ΚΠολΔ

Η επίδοση της συμβάσης ενεχύρασης απαίτησης προ της επιβολής κατάσχεσης, προκαλούν ακυρότητα στην τελευταία. Η ανακοπή κατά δήλωσης τρίτου έχει διπλή φύση: αναγνωριστικό αίτημα κατά του δανειστού και του οφειλέτη για το ουσιαστικό δικαίωμα του τρίτου και διαπλαστικό εναντίον των πράξεων εκτέλεσης του δανειστού.

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

6180/2012

ΤΟ ΠΟΛΥΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Αποτελούμενο από τους Δικαστές Νικόλαο Κουτσούκο, Πρόεδρο Πρωτοδικών, Ελένη Χαλαβαζή, Πρωτόδικη - Εισηγήτρια, Στέργιο Ράπτη, Πρωτόδικη και από τη Γραμματέα Μαρία Κωστοπούλου.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 9 Οκτωβρίου 2012 για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Της ανακόπτουσας: Ανώνυμης τραπεζικής εταιρείας με την επωνυμία «Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.», που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Ιωάννη Γιανναράκο

Των καθ' ων η ανακοπή: 1) Ελληνικού Δημοσίου νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομικών και από τον Προϊστάμενο της ΔΟΥ ΦΑΕΕ Αθηνών, που εδρεύει στην Καλλιθέα Αττικής, το οποίο εκπροσωπήθηκε από το δικαστικό αντιπρόσωπο του ΝΣΚ Αλέξανδρο Σταυράκη, 2) Ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε.», που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Παναγιώτη Δούκα και 3) Ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Sonak Συστήματα Προγράμματα Ηλεκτρονικών και Πληροφορικής ΑΕΒΕ», που εδρεύει στο Μαρκόπουλο Αττικής και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Ιωάννη Μαντούβαλο.

Η ανακόπτουσα ζητεί να γίνει δεκτή η από 26.7.2011 (αριθμ κατ. 139587/7844/2011) ανακοπή της, η οποία κατατέθηκε στη Γραμματεία αυτού του Δικαστηρίου, προσδιορίστηκε για την παραπάνω δικάσιμο και γράφτηκε στο πινάκιο.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων ζήτησαν να γίνουν δεκτοί οι ισχυρισμοί που περιέχονται στα πρακτικά και στις προτάσεις τους

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από τα άρθρα 35, 36, 39, 44 και 47 του ν.δ. της 17.7/13.8.1923 "περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών", τα οποία διατηρήθηκαν σε ισχύ με το άρθρο 41 παρ. 1 του ΕισΝΑΚ, προκύπτει ότι επί ενεχυράσεως απαιτήσεως για την εξασφάλιση απαίτησης ανώνυμης εταιρείας από παροχή δανείου με ανοικτό λογαριασμό, η οποία μπορεί να γίνει και με ιδιωτικό έγγραφο που δεν έχει βέβαιη χρονολογία, η απαίτηση αυτή εκχωρείται προς την πιστώτρια, η οποία, ως εκδοχέας, δικαιούται να την εισπράξει για την εξόφληση της απαίτησής της και να αποδώσει το τυχόν υπόλοιπο στον ενεχυράσαντα.

Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 39 και 44 του ΝΔ της 17.7/13.8.1923, η επίδοση της σύμβασης ενεχυρίασης στον τρίτο, έχει τα αποτελέσματα της εκχώρησης έτσι, ώστε, μετά την αναγγελία της εκχώρησης στον οφειλέτη, η οποία είναι ένα είδος καταπιστευτικής (εξασφαλιστικής) εκχώρησης, αποκόπτεται κάθε δεσμός του τελευταίου με τον εκχωρητή, ο οποίος αποξενώνεται εντελώς και δεν μπορεί να αναμειχθεί στην απαίτηση, την οποία έκτοτε αποκτά η πιστώτρια ανώνυμη εταιρεία (εκδοχέας), στην οποία εκχωρείται η απαίτηση και μόνο αυτή νομιμοποιείται έκτοτε να εγείρει τη σχετική αγωγή για την απαίτηση, να την εισπράξει για την εξόφληση της ασφαλιζόμενης απαίτησής της, ανεξάρτητα του αν αυτή έχει λήξει ή όχι και να αποδώσει στον ενεχυριαστή το τυχόν υπόλοιπο (ΑΠ 1136/2000 ΕλλΔνη 42.1350, 1048/1998 ΕλλΔνη 39.1571, ΕφΑΘ 6180/2002 ΕλλΔνη 44.831).

Τέλος, όπως συνάγεται από το συνδυασμό των άρθρων 158, 455 και 460-462 ΑΚ, η αναγγελία της εκχωρήσεως, η οποία - είναι απαραίτητη για να μπορεί ο εκδοχέας να ασκήσει κατά του οφειλέτη τα δικαιώματα που πηγάζουν από την εκχώρηση και να αξιώσει την καταβολή της απαιτήσεως που του εκχωρήθηκε, δεν υποβάλλεται σε πανηγυρικό τύπο.

Έτσι μπορεί να γίνει εγγράφως ή προφορικώς, όπως και με επίδοση αγωγής του εκδοχέα για την καταβολή της εν λόγω απαιτήσεως. Η επίδοση αυτή συνιστά αναγγελία της εκχωρήσεως, χωρίς να είναι αναγκαίο τούτο να αναγράφεται ρητώς στο δικόγραφο της εν λόγω αγωγής (ΑΠ 863/1993 ΕλλΔνη 37.114, Κρητικός, στον ΑΚ Γεωργιάδη-Σταθόπουλου, αρθ. 460 αρ. 15).

Επιπροσθέτως, το εκ του άρθρου 936 ΚΠολΔ ένδικο βοήθημα της ανακοπής τρίτου, αμυνόμενου κατά της εκτελεστικής διαδικασίας, στην οποία δεν μετέσχε ούτε προσκλήθηκε σ' αυτή, λόγω της με αυτή προσβολής δικαιώματος του το οποίο και στηρίζει όπως και η αγωγή, την εναντίωσή του. αποτελεί είδος της ανακοπής του άρθρου 583 ιδίου Κώδικα. Είναι συνεπώς αυτή ένδικο βοήθημα του δικονομικού δικαίου με την ειδικότερη μορφή της δικονομικής διαπλαστικής αγωγής, που αποβλέπει τελικά στην ακύρωση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης (βλ. Μητσόπουλο, Δ/νη 25/885, Σταματοπούλο, Η δικονομική σχέση μεταξύ του καθού η εκτέλεση και του επισπεύδοντα δανειστή ως καθών η ανακοπή τρίτου Δ. 27, 80 επ ιδίως σ. 115, ΑΠ 1151/81 Βασ. Ν. Τ.Β./963).

Ως εκ τούτου η ανακοπή αυτή, για την οποία ισχύει ο κανόνας τού απροθέσμου της άσκησης της, αποτελεί στην ουσία αγωγή. Ειδικότερα, στο δικόγραφο της ανακοπής αυτής μπορούν να σωρευθούν αντικειμενικά δύο αιτήματα, το αναγνωριστικό προς διάγνωση του ουσιαστικού δικαιώματος του τρίτου, που απευθύνεται εναντίον του δανειστή και του οφειλέτη, και το διαπλαστικό που στρέφεται εναντίον του δανειστή και προσβάλλει τις πράξεις της εκτέλεσης. Ο τρίτος, μπορεί να επικαλεστεί ως λόγο της ανακοπής του, όχι μόνο εμπράγματο, αλλά και οποιοδήποτε δικαίωμά του, δυνάμει του οποίου αποκρούεται, εν όλω ή εν μέρει, το επί του αντικειμένου της εκτέλεσης ουσιαστικό δικαίωμα του οφειλέτη κατά του οποίου έχει στραφεί η εκτέλεση, επομένως και, από σύμβαση απορρέον, ενοχικό δικαίωμα (βλ. Πρακτικά Αναθεωρητικής Επιτροπής σ. 429, ΑΠ 1451/87 ΕΕΝ 1988/795).

Είναι αυτονόητο ότι προδικαστικό ζήτημα του ακυρωτικού αιτήματος της ανακοπής αυτής του τρίτου, είναι η διάγνωση του δικαιώματος που επικαλείται ο ανακόπτων και συνεπώς η ανακοπή παρέχει (ρητά και σιωπηρά) αίτημα να διαγνωσθεί το δικαίωμα αυτού του τρίτου, η αναγνώριση του οποίου θα έχει ως αποτέλεσμα την ακυρότητα της κατάσχεσης που επιβλήθηκε.

Συνεπώς πρόκειται για ιδιωτική διαφορά, αντικείμενο της οποίας είναι το δικαίωμα του τρίτου, ανεξάρτητα από το αντικείμενο της απαιτήσεως για την οποία επισπεύδεται η εκτέλεση, το οποίο δεν αποτελεί αναγκαίο και υποχρεωτικό στοιχείο έρευνας για το δικαστήριο που δικάζει την ανακοπή. Κατά συνέπεια δικαιοδοσία προς εκδίκαση αυτής (ανακοπή τρίτου) έχουν μόνο τα πολιτικά δικαστήρια (βλ. Βασίλη Παπαχρήστου "Η διοικητική εκτέλεση" έκδοση 3η, σελίδα 453).

Περαιτέρω η διαφορά που δημιουργείται από την άσκηση της ανακοπής του τρίτου κατά της διοικητικής εκτέλεσης φέρει και χαρακτηριστικά στοιχεία της ιδιωτικής διαφοράς ανεξάρτητα από το αντικείμενο της απαίτησης με την οποία επισπεύδεται η εκτέλεση (ΑΕΔ 1/1991 Ελληνη 1991 1480, ΕφΠατρ 731/2005).

Τέλος, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 982-984, 985, 986 επ. ΚΠολΔ, προκύπτει ότι ο τρίτος, στα χέρια του οποίου έγινε η κατάσχεση, οφείλει να δηλώσει μέσα σε ορισμένη προθεσμία αφότου επιδοθεί το κατασχετήριο σε αυτόν αν υπάρχει η απαίτηση που κατασχέθηκε, αν έχει στα χέρια του το κατασχεμένο πράγμα και αν επιβλήθηκε στα χέρια του άλλη κατάσχεση. Την ανειλικρίνεια της ρητής αυτής δήλωσης του τρίτου και δη την εν όλω ή εν μέρει αρνητική δήλωση, προς την οποία εξομοιώνεται και η παράλειψη της δήλωσης, έχει τη δυνατότητα να αμφισβητήσει μόνο εκείνος που επέβαλε την κατάσχεση με ανακοπή, η οποία ασκείται ενώπιον του κατά τα άρθρα 12 επ. και 22 επ. ΚΠολΔ αρμόδιου δικαστηρίου και δη της καθ' ύλην αρμοδιότητας προσδιοριζόμενης από την αξία του κατασχεθέντος ποσού ή τη φύση της κατασχεθείσας απαίτησης κατά την τακτική διαδικασία ή κάποια άλλη ειδική διαδικασία, αν η κατασχεθείσα ειδική διαδικασία (Ι. Μπρίνια Αναγκ. Εκτ. Β' έκδ. τ. 467α σ. 1408, παρ. 468, σ. 1417, επίσης παρ 10484/1984 Δ. 16.421, ΕΑ 1786/1994 Ελληνη 37.401).

Στην προκειμένη περίπτωση με την κρινόμενη ανακοπή, όπως παραδεκτά διορθώθηκε με τις προτάσεις της ανακόπτουσας, η τελευταία εκθέτει ότι το πρώτο καθ' ου (Ελληνικό Δημόσιο) επέβαλε αναγκαστική κατάσχεση στα χέρια της δεύτερης των καθ' ων (ΕΑΒ) ως τρίτης, σε βάρος της τρίτης των καθ' ων (οφειλέτιδας εταιρίας), με το από 5-7-2011 κατασχετήριο για ποσό των 4.243.284,78 ευρώ προς ικανοποίηση ισόποσης αξιώσεως του Δημοσίου εναντίον της πιο πάνω εταιρίας. Ότι αντικείμενο της κατάσχεσης αποτελούν οι οφειλές της ως άνω 2^{ης} εταιρίας (ΕΑΒ) στην παραπάνω εταιρία, οι οποίες γεννήθηκαν και πρόκειται να γεννηθούν από την από 22-12-1999 σύμβαση συνεργασίας για την υλοποίηση της προμήθειας συστημάτων τακτικού και τεχνικού ελέγχου πυράς πυροβολικού (ΣΤΕΠ) μεταξύ 2ης και 3ης των καθ' ων, με την οποία η τελευταία ανέλαβε να εκτελέσει το περιγραφόμενο σε αυτή σύμβαση υποκατασκευαστικό έργο που αφορά τη σχεδίαση του ΣΤΕΠ, την ανάπτυξη λογισμικού για τις ανάγκες του ΣΤΕΠ και την προμήθεια υλικού απαραίτητου για την υλοποίηση του ΣΤΕΠ, με αμοιβή 6.055.827.750 δρχ.

Η τελευταία δε συνήψε για την χρηματοδότηση του έργου με την ανακόπτουσα πιστωτική σύμβαση με ανοικτό αλληλόχροο λογαριασμό ποσού 13.206.162,88 ευρώ Ότι προ της επιβολής της ανωτέρω κατάσχεσης οι παραπάνω αξιώσεις είχαν μεταβιβάσει στην αιτούσα με τις υπ1 αριθμ. 20542/2001 και 20693/2001 χέγγραφες συμβάσεις ενεχύρασης απαίτησης ποσού 3.521.643,43 και ' 4.480.984,75 ευρώ αντίστοιχα, που αναγγέλθηκαν νόμιμα με σχετική επίδοση προς εξασφάλιση των ανωτέρω αξιώσεων της από τη χρηματοδότηση της 3ης καθ' ης. Ότι η 2η καθ' ης προέβη σε ανειλικρινή δήλωση κατ' άρθρο 986 ΚΠολΔ, σχετικά με την εν λόγω εκχωρηθείσα απαίτηση, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα σε αυτή.

Με βάση τα παραπάνω και εκθέτοντας επίσης ότι με τις προαναφερόμενες και νόμιμα αναγγελθείσες συμβάσεις ενεχύρασης εκχώρησης απαίτησης μεταβιβάστηκαν σε αυτήν οι αξιώσεις της ως άνω οφειλέτιδας 3ης καθ' ης εταιρίας κατά της 2ης καθ' ης, ζητεί να ακυρωθεί η αναγκαστική κατάσχεση που επέβαλε το πρώτο των καθ' ων (Ελληνικό Δημόσιο) σε βάρος της 2ης των καθ' ων (ΕΑΒ) ως τρίτης, η οποία επικουρικά πάσχει ακυρότητας ως αντικείμενη στα άρθρα 281, 919 και 914 ΑΚ κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα σε αυτή.

Επίσης ζητεί να ακυρωθεί η υποβληθείσα με αριθμό 39547/2011 δήλωση της 2ης καθ' ης ως ανειλικρινής και να υποχρεωθεί η 2η καθ' ης να της καταβάλει νομιμοτόκως το ποσό των 3.078.588,74 ευρώ, καθώς και να καταδικαστούν οι καθ' ων στη δικαστική της δαπάνη. Η ανακοπή με βάση το περιεχόμενο αυτό και αιτήματα, αρμόδια και παραδεκτά φέρεται προς συζήτηση ενώπιον

του Δικαστηρίου τούτου κατά την τακτική διαδικασία, τα οποία σύμφωνα με τα αναλυτικά αναφερόμενα στη μείζονα σκέψη που προηγήθηκε έχει δικαιοδοσία για την εκδίκαση της αίτησης αυτής, αφού αντικείμενα της παρούσας δίκης είναι το δικαίωμα της ανακόπτουσας επί των κατασχεμένων κινητών πραγμάτων (χρημάτων), το οποίο θίγεται με την κατάσχεσή τους, και φέρει τα χαρακτηριστικά ιδιωτικής διαφοράς, ανεξάρτητα από το αντικείμενο της απαιτήσεως για την οποία επισπεύδεται η εκτέλεση, το οποίο δεν αποτελεί αναγκαίο και υποχρεωτικό στοιχείο έρευνας για το δικαστήριο που δικάζει την ανακοπή, απορριπτομένου του περί του αντιθέτου ισχυρισμού του πρώτου καθ' ου περί ελλείψεως δικαιοδοσίας του παρόντος Δικαστηρίου, ως νομικά αβασίμου Η ένδικη ανακοπή, όσον αφορά στο αίτημα να ακυρωθεί η υποβληθείσα υπ' αριθμ. 39547/2011 δήλωση της 2ης καθ' ης είναι απαράδεκτη ελλείψει ενεργητικής νομιμοποίησης, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, ενόψει του ότι η ανακόπτουσα δεν είναι αυτή που επέβαλε την ανακοπτόμενη κατάσχεση Κατά τα λοιπά, η ανακοπή είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των προαναφερόμενων άρθρων. Πρέπει, συνεπώς, κατά το μέρος που κρίθηκε νόμιμη, να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα

Από την ένορκη κατάθεση του μάρτυρα της 2ης καθ' ης που εξετάστηκε στο ακροατήριο και περιλαμβάνεται στα ταυτάρια με την παρούσα πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης αυτού του Δικαστηρίου και όλα τα έγγραφα τα οποία νόμιμα επικαλούνται και προσκομίζουν οι διάδικοι, αποδεικνύονται τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

Με την από 22-12-1999 σύμβαση συνεργασίας (όπως αυτή τροποποιήθηκε στη συνέχεια) για την υλοποίηση της προμήθειας συστημάτων τακτικού και τεχνικού ελέγχου πυρός πυροβολικού (ΣΤΕΠ) μεταξύ της 2ης και 3ης των καθ' ων, η τελευταία ανέλαβε να εκτελέσει το περιγραφόμενο σε αυτή, υποκατασκευαστικό έργο που αφορά τη σχεδίαση ΣΤΕΠ, την ανάπτυξη λογισμικού για τις ανάγκες του ΣΤΕΠ και την προμήθεια υλικού απαραίτητου για την υλοποίηση του ΣΤΕΠ. Ως συμφωνηθείσα αμοιβή ορίστηκε το ποσό των 6 055 827.750 δρχ.

Η τελευταία για τη χρηματοδότηση του έργου σύναψε με την ανακόπτουσα πιστωτική σύμβαση με ανοικτό αλληλόχρεο λογαριασμό ήτοι την με αριθμό 2803/13-7-2000 κύρια ιδιωτική σύμβαση με τις από 17-7-2000, 25-9-2000 και 14-3-2001 ταυτάρια αυξητικές μέχρι του ποσού των 4.500 000.000 δρχ, ή 13 206.162 88 ευρώ. Ομοίως μεταξύ της τράπεζας και της τρίτης καθ' ης προς εξασφάλισή της συνάφθηκαν:

α) Η από 20542/14-3-2001 έγγραφη σύμβαση ενεχύρασης απαίτησης, για κάθε απαίτηση και εκ τυχόν μελλοντικών αυξήσεων καθώς και από κάθε τυχόν υπέρβαση του ή των οικείων λογαριασμών της, μέχρι ποσού 1.200.000 000 δρχ. ή 3.521.643,43 ευρώ, απορρέουσας οπωσδήποτε από την από 22-12-99 σύμβαση συνεργασίας για την υλοποίηση της προμήθειας συστημάτων τακτικού και τεχνικού ελέγχου πυρός πυροβολικού (ΣΤΕΠ) μεταξύ δεύτερης και τρίτης καθ' ης. Η εν λόγω σύμβαση ενεχύρασης υπέρ της τράπεζας απαιτήσεων της τρίτης κατά της δεύτερης από την ανωτέρω από 22-12-1999 σύμβαση επιδόθηκε στη δεύτερη καθ' ης στις 15/3/2001, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ 3035/15-3-2001 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Αθηνών Ανδρέα Κακογιάννη και στη ΔΟΥ ΦΑΕΕ Αθηνών στις 15-3-2001, όπως αποδεικνύεται από την υπ' αριθμ. 3036/15-3-2001 έκθεση επίδοσης του ίδιου ανωτέρω δικαστικού επιμελητή,

β) Η από 20693/15-10-2001 έγγραφη σύμβαση ενεχύρασης απαίτησης, για κάθε απαίτηση και εκ τυχόν μελλοντικών αυξήσεων καθώς και από κάθε τυχόν υπέρβαση ταυ ή των οικείων λογαριασμών της μέχρι ποσού 1 649.565.553 δρχ ή 4.840.984,75 ευρώ, απορρέουσας οπωσδήποτε από την από 22-12-99 σύμβαση συνεργασίας για την υλοποίηση της προμήθειας συστημάτων τακτικού και τεχνικού ελέγχου πυρός πυροβολικού (ΣΤΕΠ) μεταξύ δεύτερης και τρίτης καθ' ων. Η εν λόγω σύμβαση ενεχύρασης υπέρ της τράπεζας απαιτήσεων της τρίτης κατά της δεύτερης από την ανωτέρω από 22-

12-1999 σύμβαση επιδόθηκε στη δεύτερη καθ' ης στις 16/10/2001, όπως αποδεικνύεται από την υπ' αριθμ. 3184/16-10-2001 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Αθηνών Ανδρέα Κακογιάννη και στη ΔΟΥ ΦΑΕΕ Αθηνών στις 16-10-2001, όπως αποδεικνύεται από την υπ' αριθμ 3185/16-10- 2001 έκθεση επίδοσης του ιδίου ως άνω δικαστικού επιμελητή. Από της επιδόσεως των ανωτέρω συμβάσεων ενεχύρασης στην ΕΑΒ επήλθε εκ του νόμου εκχώρηση των ανωτέρω απαιτήσεων και μέχρι του συνολικού ποσού που εκχωρήθηκαν στην τράπεζα Οι ανωτέρω απαιτήσεις ενεχυράσθηκαν υπέρ της ανακόπτουσας σύμφωνα με τις διατάξεις του ΝΔ 17.7/13 8 1923 «περί ειδικών διατάξεων περί ανωνύμων εταιριών» στις οποίες είχε υπαχθεί νόμιμα Από το περιεχόμενο των ως άνω εγγράφων προκύπτει ότι η ενεχυράζουσα εταιρία εξουσιοδοτεί ανεκκλήτως την ανακόπτουσα να εισπράξει άνευ άλλης" δικαιοδοσίας, το σύνολο των κατά της δεύτερης των καθ' ων (ΕΑΒ) απαιτήσεων της, εξ οιουδήποτε ποσού και αν ανέρχονται ή ήθελαν ανέλθει, παραγγέλλει δε άμα ανεκκλήτως τις αρμόδιες υπηρεσίες της ως άνω να καταβάλουν πάραυτα στην ανακόπτουσα το σύνολο παντός ποσού που οφείλει ή μέλλει να οφείλει σ' αυτήν εκ της κατά τα άνω μεταξύ τους έννομης σχέσης. Με βάση τα παραπάνω με την ολοκλήρωση της σχετικής αναγγελίας η ενεχυρασθείσα ως άνω αξίωση εκχωρήθηκε εκ του νόμου (39 και 44 ΝΔ της 17.7/13 8.1923 περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιριών) στην ανακόπτουσα τράπεζα.

Το πρώτο καθ' ου ισχυρίζεται ότι δεν επήλθαν τα αποτελέσματα της εκχώρησης, επειδή η σύμβαση ενεχύρασης δεν επιδόθηκε σε όλα τα αρμόδια κατά νόμο όργανα. Από τις προαναφερόμενες εκθέσεις επίδοσεως, αποδεικνύεται ότι η σύμβαση ενεχύρασης επιδόθηκε στη ΔΟΥ ΦΑΕΕ Αθηνών και ανεξάρτητα όμως από αυτό, έγινε αναγγελία της επίδικης εκχώρησης προς το πρώτο καθ' ου, καθόσον του επιδόθηκε η κρινόμενη ανακοπή, στο δικόγραφο της οποίας αναγράφεται ρητώς η εν λόγω εκχώρηση.

Επομένως, πρέπει να απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμος ο παραπάνω ισχυρισμός. Περαιτέρω, το πρώτο και η δεύτερη των καθ' ων ισχυρίζονται ότι η ανακόπτουσα άσκησε καταχρηστικά την κρινόμενη ανακοπή, καθόσον επί σειρά ετών παρέλειψε να ασκήσει τα δικαιώματα που απέρρεαν από τις επίμαχες συμβάσεις εκχώρησης.

Ο ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτέος ως αόριστος, καθόσον μόνο η μακρά αδράνεια άσκησης του δικαιώματος και η καλόπιστη πεποίθηση ότι δεν υπάρχει ή δεν θα ασκηθεί, δεν καθιστά καταχρηστική την άσκησή του, αλλά απαιτείται να συνοδεύεται από ειδικές περιστάσεις προηγούμενης συμπεριφοράς του δικαιούχου, που μεταβάλλοντας στάση επιχειρεί ανατροπή περαιωθείσας κατάστασης με δυσμενείς και όχι κατ' ανάγκη δυσβάστακτες για τον υπόχρεο επιπτώσεις, περιστάσεις που δεν μνημονεύονται στην προκειμένη περίπτωση από τους παραπάνω καθ' ων. Κατόπιν των ανωτέρω, επήλθε η μεταβίβαση των επίμαχων αξιώσεων προς την ανακόπτουσα και λόγω εκχωρήσεως αυτών, ανεξάρτητα από την ενεχύρασή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παραπάνω ΝΔ (και όπως συνάγεται από το άρθρο 1253 ΑΚ), γιατί από το περιεχόμενο της προρρηθείσας σύμβασης συνάγεται ότι η είσπραξη των απαιτήσεων κατά της 2ης των καθ' ων, ακόμη και αν αυτή καθίστατο ληξιπρόθεσμο προ της λήξεως των εξασφαλισμένων αξιώσεων της. Θα γινόταν μόνο από την ανακόπτουσα (Τράπεζα).

Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι η ανακόπτουσα έχει σήμερα απαίτηση κατά της ΕΑΒ (λόγω των ανωτέρω γενομένων εκχωρήσεων) από την από 22-12-1999 σύμβαση συνεργασίας ΕΑΒ και SONAK ύψους 3 827.485,69 ευρώ πλέον τόκων από 1-7-2011 Προς εξόφληση του εναπομείναντος ποσού από την ανωτέρω σύμβαση συνεργασίας ύψους 3.999.684,74 ευρώ η ΕΑΒ έδωσε στην τράπεζα την από 17-1-11 ανέκκλητη εντολή, έτσι ώστε να δικαιούται να εισπράξει το ποσό των 3.078.588,74 ευρώ, αφού πρώτα παρακρατηθεί ποσό ευρώ 900 000 και θα αποδοθεί στην αρμόδια ΔΟΥ της τρίτης καθ' ης για λήψη φορολογικής ενημερότητας καθώς και ποσό ευρώ 21.096 για λήψη ασφαλιστικής ενημερότητας από το ΙΚΑ. Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι το πρώτο καθ' ου Ελληνικό Δημοσιά με το με

αριθμ. 326/5.7.2011 κατασχετήριο έγγραφο του και συγκεκριμένα της Ειδικής Ομάδας Είσπραξης Οφειλών, που κοινοποιήθηκε με δικαστικό επιμελητή στις 7-7-2011 στην 2Π καθ' ης (ΕΑΒ) με βάση τα άρθρα 7,9,30 και 30Α του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) επέβαλε αναγκαστική κατάσχεση στα χέρια της ως τρίτης σε βάρος της 3^η καθ' ης - οφειλέτιδας εταιρίας, για ποσό 4 243.284.78 ευρώ προς ικανοποίηση ισόποσων αξιώσεων του εναντίον της. Με βάση τα παραπάνω προέκυψε ότι η εν λόγω κατάσχεση των ως άνω απαιτήσεων είναι άκυρη αφού αυτές, ως αξιώσεις της 3ης καθ' ης κατά της 2ης είχαν εκχωρηθεί στην ανακόπτουσα προ της κατασχέσεως. Πρέπει συνεπώς να γίνει δεκτή εν μέρει 1 η κρινομένη ανακοπή και ν' ακυρωθεί εν μέρει η κατάσχεση, όπως ειδικότερα ορίζεται στο διατακτικό της παρούσας. Τέλος, πρέπει οι καθ' ων, λόγω της εν μέρει ήττας τους, να καταδικαστούν σε μέρος της δικαστικής δαπάνης της ανακόπτουσας, η οποία θα επιβληθεί μειωμένη κατ' άρθρο 22 παρ 1 Ν 3693/1957.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δικάζει αντιμωλία των διαδίκων.

Απορρίπτει ό,τι κρίθηκε ως απορριπτέα Δέχεται εν μέρει την ανακοπή.

Ακυρώνει τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης που επισπεύδεται σε βάρος της τρίτης καθ' ης - εταιρίας, με το με αριθμό 326/5.7.2011 κατασχετήριο έγγραφο του πρώτου καθ' ου στα χέρια της δεύτερης καθ' ης ως τρίτης, μέχρι του ποσού των τριών εκατομμυρίων εβδομήντα οκτώ χιλιάδων πεντακοσίων ογδόντα οκτώ ευρώ και εβδομήντα τεσσάρων λεπτών (3,078.588,74).

Καταδικάζει τους καθ' ων εν μέρει στα δικαστικά έξοδα της ανακόπτουσας, τα οποία ορίζει σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 20.11.2012.

Δημοσιεύθηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 12 12 2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Σχόλιο

Η απόφαση καταλήγει στο σωστό διατακτικό, χωρίς να στηρίζεται πάντοτε στις ορθές θεωρητικές παραδοχές. Θεωρεί ότι η ενεχύραση απαίτησης βάσει των διατάξεων του ΝΔ 17.7/13-8-1923 επέρχεται εκ του νόμου, ακόμη και όταν η ενεχύραση λαμβάνει χώρα εκ συμβάσεως.

Προφανώς κάθε ενοχική σύμβαση δεν πρέπει να αντιβαίνει το γράμμα ή έστω το πνεύμα του νόμου. Η ενεχύραση απαίτησης μεταξύ τραπεζικού ιδρύματος και ιδιώτη ρυθμίζεται βάσει των διατάξεων του ανωτέρω νομοθετικού διατάγματος, επέρχεται όμως όταν αθροιστικά συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

1. Συμφωνία δανειστή και οφειλέτη για εκχώρηση άλλης απαίτησης προς εξασφάλιση της μεταξύ τους απαίτησης (**Η σύμβαση**)
2. Γνωστοποίηση στον τρίτο της εκχώρησης της απαίτησης (**Κοινοποίηση στον τρίτο**)
3. (**Κοινοποίηση στην αρμόδια ΔΟΥ**).

Αν και τα πρώτα δύο αναφέρονται ρητά στο ΝΔ και είναι απαραίτητα για να λάβουν χώρα τα αποτελέσματα της εκχώρησης στον νομικό κόσμο, για την τελευταία προϋπόθεση της γνωστοποίησης της εκχώρησης στην αρμόδια ΔΟΥ θα μπορούσε αντιλέξει κανείς ότι ούσα διάταξη φορολογικού δικαίου δεν μπορεί να επηρεάζει την εξέλιξη των ουσιαστικών δικαιωμάτων.

Η ανάλυση αυτή εκφεύγει του σκοπού του παρόντος σύντομου σχολίου και παρέλκει επί του παρόντος η απάντηση επί του ζητήματος αυτού, καθώς στη σχολιαζόμενη απόφαση η επίδοση είχε λάβει χώρα και το Δικαστήριο δεν απεφάνθη επί του σχετικού ζητήματος.

Κωστής Κριμίζης
Δικηγόρος Αθηνών & Νέας Υόρκης